

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת מעילה, דפים י"ט-כ"ה
שבת פרשת האזינו | ז' - י"ג בתשרי (6-12 לאוקטובר)

דף י"ט: חפץ הקדש שנשחק

לדעת חכמים אין דיני מעילה אם השתמשו בחפץ של הקדש שדרכו להישחק, באופן שלא נשחק. אבל בחפץ שאין דרכו להישחק יש דין מעילה גם אם לא נשחק. המשנה מביאה דוגמה לחפץ שאינו נשחק: אדם ששונה בכוס של זהב. התפלא על כך רב כהנא ושאל את רב זביד: האם זהב אינו נשחק ונפגם? הרי הכל יודעים שכלכלתו של העשיר הידוע שקראו לו נון, היו זהב ותכשיטים רבים שהוא נתן לה, והיכן הם היום כל הזהב והתכשיטים? בודאי נפגמו ונשחקו. השיב לו רב זביד: יתכן שכלכלתו של העשיר לא הקפידה לשמור על התכשיטים וכך הם נעלמו אט אט ולכן נותר רק מעט מהזהב הרב שהוא נתן לה, אבל זהב כמעט אינו נשחק כלל.

דף כ': אבן של הקדש

אדם גנב אבן ממחסן חומרי בניה. לאחר שבועות אחדים הוא החליט לחזור בתשובה, הגיע אל בעל המחסן, והתנדה בפניו כי גנב ממנו אבן בניה. אמר לו בעל המחסן: "עכשו עלינו ללכת לרב, מפני שלפני הגנבה הקדשתי את כל האבנים להקדש, וצריך לברר אם יש דיני מעילה במה שעשית". הרב שמע את המקרה, ואמר: "לא משנה מה עשית באבן, התחייבת בדיני מעילה ברגע שהוצאת אותה מרשות ההקדש. רק אם היית גזבר של הקדש, לא היית מתחייב עד שתעשה מעשה שישינה את האבן, למשל, לקבוע אותה בקיר לבנים, אבל אם למשל הגזבר יניח את האבן על הגג כדי לסתום חור, הוא אינו חייב בדיני מעילה עד שיהנה ממנה הנאה ששורה פרוטה".

דף כ"א: פרוטה. חצי פרוטה

אדם שמשתמש בחפץ של הקדש בשווי פרוטה, חייב בדיני מעילה. למשל, נתן אדם לחברו פרוטה של הקדש, ואמר לו: קנה לי גרות בפרוטה זו, חייב המשלח בדיני מעילה. במקרה זה חברו השליח פטור, כי הוא לא עשה אלא את מה שביקש ממנו המשלח. ומה הדין במקרה הבא: המשלח נתן לשליח פרוטה ואמר לו, הבא לי גרות בחצי פרוטה ופתילות בחצי הפרוטה הנוותרת, והשליח הביא גרות בכל הפרוטה? במקרה זה איש מהם אינו חייב בדיני מעילה.

מדוע?

המשלח אינו חייב מפני שבסופו של דבר השליח עשה כדבריו רק בחצי פרוטה, ואין דין מעילה בפחות מפרוטה. גם השליח אינו חייב בדיני מעילה, כי את מה שעשה מעצמו לא עשה אלא בחצי פרוטה.

מזן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת מעילה, דף כ'

"לימא: הדר בבית של אבנים שבנאו ולבסוף הקדישו לא מעל".

איכא בינייהו - יש ביניהם (מחלוקת)
בר איניש - בן אדם

ח

הסבר: התלמוד עוסק באדם שבנה בית מאבנים ולאחר מכן הקדישו לבית המקדש, האם השימוש בו נחשב למעילה או לא.

התלמוד ישראלי
מזן חזון - חזון חזון

בסעה טובה
יצאנו לדרכך!
החידון העולמי הראשון
של התלמוד הישראלי
מחייב לשלם הבא

בית התלמוד הישראלי מברך
את מאות ההורים והילדים
שנבחנו בשלב הראשון
ומאחל הצלחה למתמודדים
שעלו לשלב הבא

החידון העולמי הראשון
של התלמוד הישראלי - שלב הגמר
יתקיים ב"ה בתיאטרון ירושלים ביום א',
י"ז בכסלו תש"פ 15/12/19
החידון ישודר בשידור חי

★ | מן ההסטוריה

מסע הרבנים אל המושבות

בשנת תרע"ד (1913) יזם הרב קוק מסע של קבוצת רבנים אל המושבות בהן גרו המתישבים החלוצים. מטרת המסע הייתה להכיר את אותם חלוצים, לחזק את הקשר איתם ולנסות לקרב אותם לקיום תורה ומצוות. אל הרב קוק נלוו שבעה רבנים חשובים נוספים: הרב יוסף חיים זוננפלד, הרב יונתן בנימין הלוי הורוויץ, המגיד בן ציון ידלר, הרב יעקב משה חרל"פ, הרב אברהם לייב זילברמן, הרב ברוך מרקוס והרב משה קליערס. המסע נמשך כחודש, ובמהלכו ביקרו הרבנים בעשרים ושישה יישובים באזור חיפה והגליל. הרבנים התקבלו בכבוד גדול, ובחלק מהמקומות אכן הצליחו לחזק את שמירת היהדות. מסעות דומים נוספים נערכו בשנים תרפ"ג ותרפ"ז.

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי -

למשפחת כהן ב"ה יש שלושה ילדים קטנים בגילאי שלוש-שבע. בתקופת החגים, שיש בה הרבה שעות של תפילה ושל התעלות רוחנית, אמרה האימא שגם היא רוצה לחוות את חווית החגים והתרוממות הרוח וההתרגשות, והיא לא מתכוונת להישאר כל תקופת החגים בבית עם הילדים. לכן היא תלך לבית הכנסת עם הילדים אפילו שהם קטנים. החברה שלה גב' לוי אמרה לה שעם כל הכבוד לרצון שלה להתפלל, הילדים שלה עלולים להפריע ולהרעיש בבית הכנסת, וזה לא ראוי שהיא תביא אותם לתפילה.

מצד שני:
עם כל ההבנה לרצונה של גב' כהן, ילדיה קטנים והם עלולים להפריע למתפללי בית הכנסת, וזה לא ראוי שבגלל שהיא רוצה להתפלל מתפללים אחרים יסבלו.

מצד אחד:
בהחלט אפשר להבין את רצונה של גב' כהן לחוות את אוירת החגים ואת התפילות והתרוממות הרוח, ואת אי רצונה להישאר כל הזמן בבית עם הילדים בלי להתחבר לאווירת החג.

ו...מה?
פעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

♥ | על המפה | כפר הרא"ה

כפר הרא"ה הוא מושב דתי שנמצא בעמק חפר. הוא הוקם בשנת תרצ"ד (1933) על ידי עולים מאירופה, ונקרא על שם הרב אברהם יצחק הכהן קוק. בשנת ת"ש (1940) הקים הרב משה צבי נריה במקום את הישיבה התיכונית כפר הרא"ה, שנחשבת לאם הישיבות התיכוניות, ושילבה בין לימוד תורה לעבודת האדמה וללימודי חול. כיום גרים ביישוב כ-1,500 תושבים.

הכניסה לכפר הראה Agbad, wikipedia

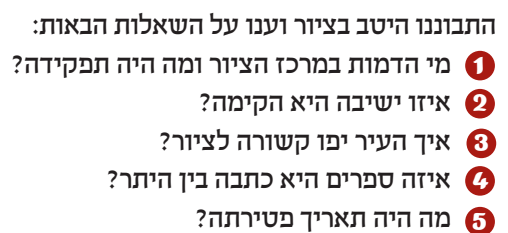
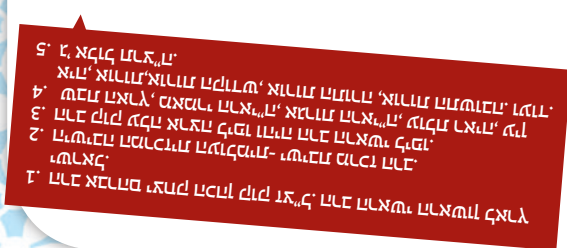
מי אני?

- א. כשעלה לארץ היה רב ביפו, ואח"כ היה הרב הראשי האשכנזי הראשון בארץ ישראל.
- ב. הקים את ישיבת "מרכז הרב".
- ג. תמך בציונות ובהתיישבות, ובחיבור בין עם ישראל, ארץ ישראל ותורת ישראל.
- ד. כתב ספרים רבים והיה אחד מההוגים היהודים המשפיעים ביותר בדורות האחרונים.

האגדה של הרב קוק

ג. הרב אברהם יצחק הכהן קוק הקים אותי. בנו הרב צבי יהודה שימש בי כראש ישיבה.

ד. אני נחשבת ל"אם הישיבות הציוניות".

«ԱՆԻՔ» «ԱՆՈՒ ԼԼԷ»

260

10 ימי ה תקופת ה

סדר קדשים | מסכת מעילה, דפים כ"ב - כ"ה

דף כ"ב: הפקדת כסף הקדש

מה ההבדל בין שני המקרים הבאים?

מקרה א': ראובן הפקיד כסף אצל חלפן כספים.

מקרה ב': ראובן הפקיד כסף אצל חברו.

בשני המקרים היה זה כסף של הקדש, וגם ראובן וגם אלו שהפקיד ברשותם את הכסף לא ידעו שהוא של הקדש, והם השתמשו בו. מי מתחייב בדיני מעילה? במקרה הראשון מתחייב ראובן, ובמקרה השני מתחייב חברו. מדוע? כי המפקיד כסף אצל חלפן כספים מתכנן שהחלפן ישתמש בו, לכן זה נחשב כאילו ראובן אמר לחלפן: תשתמש בכסף, וראובן הוא המועל. אבל חברו שקיבל את הכסף לא היה רשאי להשתמש בו כלל, והוא לא היה שותף במעילה. בדרך זו מסתיימת מסכת מעילה.

דף כ"ג: מסכת קנים

מסכת קנים עוסקת בעיקר בקורבנות עוף שהתערבו. שם המסכת הוא "קנים" משום שהקנים שבונים העופות כדי להטיל בו ביצים ולדגור עליהן.

ישנן כמה הלכות כלליות על קורבנות עוף:

לעולם אין מובאים קורבנות עוף בקורבנות ציבור, אלא אך ורק בקורבנות יחיד. קורבנות עוף קרבים רק משני מיני עופות: תורים ובני יונה, התורים קרבים רק כשהם גדולים, ובני יונה קרבים רק כשהם קטנים. במסכת אבות אומר רבי אליעזר בן חסמא שהלכות קנים "הן גופי הלכות", ומסביר רש"י: שיש בהן "עומק גדול".

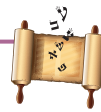
דף כ"ד: "קן סתומה"

במהלך לימוד המסכת עוסקים רבות ב"קן" וב"קן סתומה". מהי "קן סתומה"? לפני שאנו מבררים מהי "קן סתומה", עלינו לדעת מהו ה"קן" שהמשנה מתחטסת אליו. ובכן, במסכת קנים "קן" אין הכוונה לזרדים שהעופות אוספים כדי לבנות קן שבו הם דוגרים על הביצים, אלא "קן" הכוונה לשני עופות, שהרי בדרך כלל בכל קן יש שני עופות. עתה נבין מהי "קן סתומה" - אדם שהקדיש שני עופות, אך הוא לא אמר מי מהם יהיה קורבן עולה ומי מהם יהיה קורבן חטאת. אגב - על מסכת קנים אין תלמוד בבלי, ובכל זאת צורפו משניותיה למקדורות התלמוד הבבלי המודפסות.

דף כ"ה: ע"ע ט"ט ע"ע

את דם עולות העוף נותנים בחלק העליון של המזבח, ואילו את דם עולות חטאת מזים בחלק התחתון של המזבח.

המפרשים כותבים סימן שמסיע לזכור היכן מקומו של כל קורבן, וכך הוא הסימן: **ע"ע ט"ט**. שימו לב: קורבן עולה מקומו למעלה, וקורבן חטאת מקומו למטה. מפרשים אחרים כתבו סימן אחר: **עעע**. כלומר: עוף עולה למעלה.

דבר תורה

על הפסוק **"כנשר יעיר קינו"** מסביר רש"י שהקב"ה מתנהג עם ישראל ברחמים כמו הנשר שמרחם על ילדיו.

ומהי רחמנותו של הנשר? ממשיך רש"י ומסביר שהנשר **"מעיר קינו"**, דהיינו - לפני שהנשר נכנס אל הקן שלו - הוא מקשקש ועושה רעש מחוץ לקן, כדי שיתעוררו הגוזלים הקטנים ולא ייבהלו ממנו, ורק אז הוא נכנס לתוכו פנימה. כמו הנשר, כך הקב"ה פועל ומשפיע על עם ישראל בצורה עדינה ולא בבת אחת. משום שכשבים להעניק שפע יש לזכור תמיד ולהיזהר שלא לתתו כולו בפתאומיות, בלי שום הדרגה, שכן גם את הדבר הטוב ביותר - אין המקבל יכול לקלוט מבלי הכנה והדרגה.

נ"י אני!

לשמי יש מובנים שונים
כשהולכים לקניות, בי עומדים
בארמית אני בהמה גדולה
ובעברית ציפור שהילדת מקריבה.

מי אני?

(אנני: אלאמא)

--	--	--

יש לי מושג | תפילת נעילה

תפילת נעילה היא התפילה בה מסיימים את תפילות יום הכיפורים. היא נקראת כך משום שהיא נועלת כביכול את היום, ומבטאת את נעילת שערי השמים. בימים רגילים מתפללים שלוש תפילות, אך ביום הכיפורים מפאת קדושתו הוסיפו תפילה נוספת. תפילת נעילה נחשבת לשיאו של יום הכיפורים, ושל עשרת ימי תשובה כולם, ויש לרכז בה את כל כוח הכוונה. את התפילה מסיימים בהכרזת "שמע ישראל" ו"ה' הוא האלוקים", ובתקיעת שופר.

שאלות חשובות???

1. במה בעיקר עוסקת מסכת קנים?
2. האם קורבנות עוף מובאים בקורבנות ציבור או בקורבנות יחיד?
3. באיזה שווי של כסף אדם צריך להשתמש בחפץ של הקדש כדי שיהיה חייב בדיני מעילה?

בין הפותרים נכונה תיעור הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il. יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחנות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל: 03-9250225 פקס: 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: רוח חיים פרייליכמן

